

KVR Aaltonen Minna(VM)

19.09.2019
JULKINEN

Asia

Komission ehdotus makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio on 6.9.2019 antanut esityksen makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle. Esityksen käsittely neuvoston finanssineuvosten työryhmässä on alkanut 10.9.2017, jolloin komissio esitteli ehdotuksensa. Alustavassa keskustelussa jäsenvaltiot kannattivat ehdotusta. Asiaan palataan neuvostossa Euroopan parlamentin mietinnön valmistumisen jälkeen.

Suomen kanta

Suomi voi tukea komission ehdotusta.

Pääasiallinen sisältö

Komissio ehdottaa enintään 500 miljoonan euron makrotaloudellista lisärahoitusapua Jordanielle. Ehdotettu rahoitusapu myönnettäisiin Jordanielle kokonaisuudessaan lainoina. Kyseessä olisi unionin kolmas makrotaloudellinen rahoitustukiohjelma Jordanielle Syyrian vuonna 2011 alkaneen kriisin puhkeamisen jälkeen.

Jordanian talous on viime vuosina kärsinyt merkittävästi sen naapurimaiden, erityisesti Syyrian ja Irakin, pitkittyneistä konflikteista, jotka ovat vähentäneet tuloja ja rasittaneet julkista taloutta. Matkailu ja suorat ulkomaiset sijoitukset ovat vähentyneet. Monet kauppareitit ovat katkenneet. Maakaasutoimitukset Egyptistä ovat olleet poikki useita vuosia ja tarvittavan energian hankkiminen korvaavista lähteistä on kallista. Pakolaisten suuri määrä on lisännyt julkiseen talouteen, julkisiin palveluihin ja infrastruktuuriin kohdistuvaa painetta. Jordanian viranomaisten arvion mukaan yksinomaan syyrialaispakolaisia on maassa 1,3 miljoonaa.

Vuoden 2011 jälkeen unioni on myöntänyt Jordanielle yli 2,1 miljardia euroa eri välineiden kautta, jotta maata voidaan auttaa säilyttämään talouden vakaus, edistämään poliittisia ja taloudellisia uudistuksia ja vastaamaan niihin liittyviin humanitaarisiin sekä kehitys- ja turvallisuustarpeisiin sen naapurustossa jatkuvista konflikteista huolimatta. Unionin tuesta 380 miljoonaa euroa on sisältynyt kahteen makrotaloudelliseen avun ohjelmaan. Ensimmäinen, 180 miljoonan euron suuruinen ohjelma toteutettiin vuonna 2015, ja toinen, 200 miljoonan euron suuruinen ohjelma vuosina 2017-2019.

Vaikean taloustilanteen ja heikkojen talousnäkökymien edelleen jatkuessa Jordania on pyytänyt heinäkuussa 2019 unionilta lisää makrotaloudellista rahoitusapua. Naapurialueiden kriisien pitkittyessä maan talouden reaalikasvu on ollut odotettua vaatimattomampaa. Työttömyys on lisääntynyt - alkuvuodesta 2019 se oli 19%, nuorisotyöttömyyden ollessa 38%. Samanaikaisesti ulkomaisten suorien sijoitusten määrä on vähentynyt ja inflaatio on kasvussa (4,5% vuonna 2018). Julkisen velan määrä on korkealla tasolla (94,4 %/BKT), mutta Kansainvälinen valuuttarahasto IMF katsoo sen olevan kestävä.

Jordanian maksutaseessa on Kansainvälisen valuuttarahasto IMF:n ja muiden monenvälisten laitosten käyttöön asettamien varojen jälkeen edelleen rahoitusvaje, joten Jordanielle annettavaa unionin makrotaloudellista rahoitusapua pidetään tämänhetkissä poikkeusolosuhteissa yhdessä IMF:n ohjelman kanssa asianmukaisena vastauksena Jordanian unionille esittämään pyyntöön saada tukea taloutensa vakauttamiseen. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla tuettaisiin Jordanian talouden vakauttamista ja rakenneuudistusohjelmaa täydentämällä IMF:n rahoitusjärjestelyllä käyttöön asetettuja resursseja. Unionin makrotaloudellisella rahoitusavulla olisi tuettava kestävä ulkoisen rahoitusaseman palauttamista Jordaniaan ja siten tuettava sen taloudellista ja sosiaalista kehitystä.

Myös IMF on tukenut Jordaniaa kahdella ohjelmalla. Vuosien 2012–2015 IMF myönsi Jordanielle 2 miljardin Yhdysvaltain dollarin valmiusluottojärjestelyn ja elokuussa 2016 IMF ja Jordania sopivat toisesta kolmivuotisesta, 723 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruudesta laajennetusta rahoitusjärjestelystä. Laajennettua rahoitusjärjestelyä on jatkettu toukokuussa 2019 maaliskuuhun 2020. IMF:n ohjelman toinen tarkastelu saatiin onnistuneesti päätökseen niin ikään toukokuussa 2019, minkä jälkeen IMF ja Jordania aloittivat keskustelut jatko-ohjelmasta maaliskuun 2020 jälkeen, laajennetun rahoitusjärjestelyn päätyttyä.

Euroopan unionin ja Jordanian assosiaatiosopimus tuli voimaan 1.5.2002. Assosiaatiosopimuksen mukaan unioni ja Jordania perustavat vapaakauppa-alueen asteittain 12 vuoden siirtymäajan kuluessa. Vuonna 2007 tuli lisäksi voimaan sopimus uusista maataloustuotteiden kaupan vapauttamistoimista ja vuonna 2010 EU myönsi Jordanielle pitkälle edistyneen kumppanimaan aseman.

Unionin makrotaloudellisen rahoitusavun edellytyksenä on se, että Jordania noudattaa tuloksellisia demokratian mekanismeja – kuten parlamentaarista monipuoluejärjestelmää – ja oikeusvaltioperiaatetta ja takaa ihmisoikeuksien kunnioittamisen. Komissio sopii Jordanian viranomaisten kanssa unionin makrotaloudelliseen rahoitusapuun liitettävistä selkeästi määritellyistä talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevista ehdoista, joissa keskitytään rakenneuudistuksiin ja vakaaseen julkiseen talouteen. Ehdot vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa, johon sisältyy myös aikataulu, jonka mukaan ehdot on täytettävä. Yhteisymmärryspöytäkirjassa esitettyjen talouspolitiikkaa ja rahoitusta koskevien ehtojen on myös oltava yhdenmukaisia IMF:n Jordanielle makrotalouden sopeutusohjelmissa ja rakenneuudistusohjelmissa asettamien ehtojen kanssa. Avun myöntämisen edellytyksenä on myös se, että IMF:n Jordanielle myöntämä ohjelma etenee sovitusti ja sille asetetut ehdot täyttyvät.

Yhteisymmärryspöytäkirjaan sisällytettävillä ehdoilla pyritään erityisesti parantamaan Jordanian julkisten varainhoitojärjestelmien tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta. Lisäksi politiikkatoimenpiteitä suunniteltaessa on otettava asianmukaisesti huomioon myös edistyminen markkinoiden vastavuoroisessa

avaamisessa, sääntöihin perustuvan ja oikeudenmukaisen kaupan kehitys ja muut unionin ulkopoliittikan painopisteet. Komissio seuraa säännöllisesti, miten näiden tavoitteiden saavuttamisessa edistytään.

Ehdotettu makrotaloudellisen rahoitusapu maksettaisiin kolmessa lainaerässä. Kunkin erän suuruus vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa. Rahoitusapu on saatavilla kahden ja puolen vuoden ajan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeisestä päivästä alkaen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 212 artikla, tavallinen lainsäätämisyjärjestys

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa käsitellään kansainvälisestä kaupasta vastaavassa valiokunnassa. Parlamentin mietinnön laatijaa ei tätä perusmuistiota kirjoitettaessa ole vielä nimetty.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole kansallisia budjettivaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Jordanian hašemiittiselle kuningaskunnalle

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Minna Aaltonen, VM/KVR, puh. 02955 30325, minna.aaltonen@vm.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
